

חיל-הרגלים - לאן?

בראשית השנה נתפרסם ב"השקפת האינפורמציה הצבאית", דרשבעון המופיע מטעם מיניסטרויון ההגנה הצרפתי. מאמר רב-ענין מאת גורל-דיבינה קירניה, אשר טבעי הדבר כי לפי תפקידו — המפקח הכללי הממונה על טיפוחו המקצועי של חיל-הרגלים ועל הדאגה לצרכיו המיוחדים — יתנה במיוחד על קנקן חיל-הרגלים של ימינו, ויצפה אל הדרכים בהן עשוי חיל זה לצעוד לקראת התפתחות נוספת רצויה. לא נוכל לפרוש בפני הקורא אלא את עיקרי הדברים של המאמר המקיף — והאופייני, ללא ספק, לדעות ולחיפושים הקיימים כיום בצבאה של צרפת — ואשר הדים לו גם בכמה מצבאות אירופה האחרים.

של הדאגות האופרטיביות; במידה שיריבה של מדינה מסוימת יעשה את המאמץ להגשים הלכה למעשה מלחמת-תנועה, המבוצעת ע"י גייסות-תמרון מובהקים, בעלי כושר תנועה רב ועתירי אמצעי-אש רבי עוצמה — הרי גם למדינה זו יהיה בגדר דבר רצוי ביותר כי תוכל להעמיד למול יריב כזה חיל-הרגלים משלה, אשר אף לו אותן התכונות עצמן.

ועתה נסתכל-נא מהן אפשרויותיו של חיל-הרגלים של היום. ראשית-כל יש לציין כי חיל-הרגלים זה הנו יוצא-הלציו הישיר של חיל-הרגלים נוסח 1916, אשר חלו בו שיפורים משיפורים שונים.

אותה שנת 1916 ציינה מהפכה מעמיקה בכל ארצנו וזיונו של החיל האינפנטרי: — התפתחותו של חימוש מורכב, הופעתם של מכשירי-קשר טלגרפיים ואלחוטיים והפיכת יחידות-הרגלים לגופים המכילים בתוכם יסודות ויחידות-משנה מגוננים שלא מעור אחד. ואלו השיפורים הנוספים אשר חלו מאז מהבטאים בהכנסתם של כלי-נשק עדיפים מכמה בחינות טכניות; בהחלפתה החלקית של תובלת-סוסים בתרבלת-מכוניות, ובציודו של חיל-הרגלים בציוד משוכלל של אלחוט-דיבור ואלחוט-מברקים.

מזה 30 שנה ניתן לסכם את תכונותיו של חיל-הרגלים, תכונות המיחדות אותו משאר החילות — אם באופן עקרוני ואם באשר למידה — כדלקמן:

1. "זרימותו" — דהיינו, יכולתו להתפשט ולהתפזר במידה מרחיקת-לכת ביותר; גמישותו — דהיינו, כושרו להסתגל אל השטח ול"צקת" עצמו אל תוך פניו, שקעיו ובליטותיו; תפקידו הבולט של הפרט בתוכו (כל רגלי עלול להגיע ליד מצב בו יצטרך להחליט הוא עצמו על אותו תמרון ראשוני וועיר ביותר אשר יש לערוך);

2. יכלת לקרב גוף-אל-גוף בטוח-מינימום; אופים המורכב של תפקידי הפיקוד בקרב (אשר אינם ניתנים למיצוי ע"י שום "נוסחאות שבתקנון").

3. החייל הרובאי — הוא הוא החייל ה"רגלי" בהאחיזה; ואלו "מומחים", בעלי מקצועות למיניהם

כדי לעמוד על עיקרי בעיותיו של חיל-הרגלים בימינו יש לבחון חחילה שלושה גורמים, אשר להם בודעת השפעה מכרעת לגבי הרצוי והאפשרי שעה שאנו באים לדבר על עתידו של חיל-הרגלים; הם:

1. טיב ואופי התעודות והמשימות העשויות ליפול בעתיד הקרוב בחלקן של חיל-הרגלים.
2. מה הנו, בעצם, חיל הרגלים כיום — ומה הן אפשרויותיו לגבי משימות אלו.

3. מה הם השיפורים, אשר העומדים בתוך שורות חיל-הרגלים מיהלים לבואם במהרה-בימינו, על מנת לעשות את יחידותיו של חיל זה הולמות יותר את מילוי המשימות הצפויות להן.

אשר לטעמי 1 יש לציין, כי התעודות הכלליות אשר נהגים להפקידן בידי חיל-הרגלים מוסדות להיות אותן אותן תעודות עצמן כבעבר, אולם ביצוען מתגשם באיירה חדשה, אשר היא הנה פריים של:

— חוסר הבטחון הכללי (בשל אפשרויות ההופעה וההפרעה האויבת מן העורף);

— החשש בפני יחידות וקבוצות של האויב הצצות במקומות שונים ובדרכים שונות ומשונות (צנחנים, יחידות "קומנדו", גילוינים של "גיס המשי" וכיו"ב); — התרחבותם של אזורי פעולות-הקרב (הבאה, לא במעט, בשל היחס האחר, המסתמן עתה לקראת העתיד, שבין גודל גופי-הצבא המופעלים, ומספרם, לבין מרחבי הפעולה של חזית או זירת-מלחמה).

אכן, המסקנות הנובעות מההתרחבות הנ"ל של אזורי פעולות-הקרב — תוקפן נופל, בראש וראשון, לגבי חיל-הרגלים הצרפתי וכן חיל-הרגלים של מדינות המערב בדרך כלל, בשים לב לחולשה היחסיית של כוחות-היבשה שלהן ולהיקפן של זירות הפעולה. עם זאת מן הראוי לציין, כפי שעמדו על כך בעלי ההערכות לגבי מאמרו של גורל קירניה שנתפרסמו בעתונות הצבאית השביעית, כי אף בשביל מדינות קטנות יותר, כאלו שלעומת שטחן הן רוויות יותר בכוחות-מגן — כשביצריה למשל — גם בהן צריכות בעיות ההבטחה, חיפוי האגפים והשגת הבטחון של העורף, לעמוד בשורה הראשונה

דוח האויבות אשר עוקפו על ידם, באמצעות אש או גת-אלכסונית או אש-מך-העורף.

„דבר ההצלחה מורכב מבלתי-נשקלות, אשר בהן ההזדמנות המות-נית בטביעת-עיניו של המפקד, הדי-נמיות של המבצעים, תקיפותם במא-מך, ואומץ-לבו האישי של כל אחד, תופסים מקום לא פחות, ואולי אף רב יותר, מאשר עצמתם החמרית של אמצעי-הציוד אשר הופעלו; הגם שזו האחרונה לעולם אינה בגדר דבר אשר יתכן לנהוג בו זלזול.“

ואשר לאפשרויות בהגנה

אין כלל ויכוח על כך עד כמה אפשרויות אלו הן חשובות: עצמת אשו העוצרת של חיל-הרגלים הנה אדירה כלפי חיל-הרגלים תוקף (אם כי היא רק יחסית כנגד רכב-שריון) — בתנאי שהמערך שנבחר יהיה רשת של גורמי-אש מתמידים וצפופים — רשת שצריכה להיות גם עמוקה, באם רוצים לצרף אל העצמה-העוצרת גם את המושג של היכולת-להתמיד, „להחזיק בעמדה“, אשר לכך נדרשת גם האפשרות להגבות תוקפניות (ע"י עתודות המופ-עלות מעומק מערך-המגן).

לגבי הצורות העיקריות של מערכי-מגן נבחין: נקודות-המשען של מחלקה מבודדת (לזו אין ליחס כמעט כל עצמה עוצרת, אם כי יש לה מקום בתוך מסגרת גדולה יותר).

נקודת-המשען מטיפוס של פלוגה מוגברת (30—25 הקטרים שטח, והאפשרויות להתמיד בהתוקף הן מוגבלות למדי).

„נקודת-היתד“, אשר יש לראותה כמינימום להאחזות תקיפה באמת, הלא הוא „מרכז-ההתנגדות“ המאורגן בידי בטליון, (125—100 הקטרים שטח), מערך עמדות-התנגדות אשר עליו מוטל „להחזיק מעמד“, והיא מסגרת של רשת „מרכז-התנגדות“ הערוכים דרגים-דרגים לעומק.

האפשרויות בפעולה משהה

פעולה כזאת אינה אפשרית ב„מסע רגיל“, למול יריב ממונע. חיל רגלי שמוטלת עליו משימה כזאת צריך שיהא ממונע בשלמות מלמפרע (כי בלעדי כך לא יתכן לשחק עם אויב את המשחק של: „עצור — אלץ להתפרס — ברח — תזור על הכל מחדש“).

אופיניות לפעולה משהה הן גורות-חזית נרחבות; אין בה ארגון כוחות לעומק (ארגון האופיני לנסיגה הדרגתית, הנערכת תוך קרב של כוחות הצבא העי-קריים — להבדיל מהכוחות המוגבלים, המופרשים

אשר באותה יחידה אינם אלא „מספקי הסיוע“, הת-קדמותו או נסיגתו של הרוב אי-היא המסמנת את הצלחתה או כשלונה של יחידת הרגלים בכללותה. מכאן ואילך בוחן קיורניה את אפשרויותיו של חיל-הרגלים באשר לתנועה ולתווזה, את האפשרויות בהתקפה ובהגנה, האפשרויות בפעולה משהה, וכן פעולות המכוונות נגד כוחות-רגיליה. כאן יש להבחין בין „חיל-הרגלים התקיף“, אשר אפשר להגדירו בתור חיל-רגלים הממונע-למחצה — הדיינו, בעצם, אינפנ-טריה רגלית-ממש, אשר הושמה אל תוך שיירות-תור בלה מנועיות: ולעומתו — חיל הרגלים המור-סע-אורגנית, שהוא המוכשר בפועל-ממש לבצע את „תמרון חיל-הרגלים ברכב-מנוע“.

יש לציין כי הבעיה של הובלת כלי-זיין כבדים ותחמושת על פני שדה-הקרב, החיונית כל כך גם למידת נידותו הכללית של חיל-הרגלים בשדה הקרב, ולעתים אף ליציבות עמידתו בו — טרם הגיעה לידי פתרון מעשי; וזאת מכיון שהרכב המיועד-אורגנית לסיפוק צרכים אלה אינו עובר-בכל באופן שלם. נמצא כי הטלטלה בידי אדם מוסיפה, במצבים רבים, להיות הדרך היחידה אשר ניתן לסמוך עליה להעברה על פני שדה-הקרב.

אשר לאפשרויות בהתקפה:

אין לחיל-הרגלים עצמת-מחץ כלל, או שהיא מצויה אצלו אף במידה מועטה. יש לו אפשרויות רציניות של שיתוק האויב הנמצא על פני השטח, באמצעות כלי-זיין אבטומטיים, ואפשרויות ניכרות לשיתוק מטרת אויב הנמצאות מאחורי מחפה (באמצעות מרגמות); חסרות לו כמעט לגמרי האפשרות יות לביצוע הריסות. מכאן שאפשרויותיהם של חיל-הרגלים, הן המתנות והארטילריה, הן המתנות וקובר-עות בעיקר-של-דבר את אפשרויות חיל-הרגלים.

תכונתו האופינית הראשית של חיל-הרגלים בהת-קפה היא סגולתו להסתנות. כשהוא מבקש באר-פן מתמיד אחר אפשרויות לעקיפתם (בדרך של פעולה מאגף או מעורף) של גילויי ההתנגדות האויבת שהוא נתקל בהם: — תחילה עקיפה של עיקרי-הגור-פיים של יחידות שלמות, ואחר-כך — אף של הפלגות הקטנות המבודדות ומרוחקות לעבר האגפים. הרי שזוהו, קודם כל ומעל לכל, תמרון המבוצע בידי הרג-לים-הרובאים הגם שהוא נעשה, כמובן, תוך הסתיי-עות בכל צורות סיוע-האש, אשר מטילים אותו מלמפ-רע או אחר-כך, בכינון-ישיר; וכשבקבות הרובאים האלה נעים כל אמצעי האש הדרושים כדי להגיש להם סיוע קרוב ומהודק ביותר, תוך שיתוק גילויי ההתנג-

לתכלית השהיה כנ"ל), ומשך ההגנה הנו מוגבל. המדובר הוא בקיי מעצר ומגן, אשר עורכים אותם זה אחר זה, מדי שלב חדש של השהיה במחפה של מכשולים — באם ניתן הדבר, הרי של מכשולים רצף פים, אשר יש בהם כדי למנוע כל הסתננות אויבת. במרחק לא רב לעבר העורף, בטנח המאפשר להם התערבות מהירה. לפעולת הקרב, נמצאות אזי העתר דות המקומיות של הכוח המשהה; ורחוק יותר לעבר העורף — עתודות בעצמה ניכרת. החיבות אף הן להיות בעלות נידות מרובה.

האפשרויות בפעולות נגד גרילה

פעולות מסוג זה חייבות לענין בראש וראשונה את אותו חיל הרגלים אשר הועד להגנתו של שטח המדינה (כולל הבטחה בפני נחיתות מהאוויר) ולהגנת אזורי העורף של הצבא. הן מצריכות חיל-הרגלים אשר יהא ממונע כליל, מסוגל להתפרק בכל-שיידרש לפלגות-פלגות ועירות, ואשר יהיו לו אמצעים לעריכת סיוורים, אמצעי-אלחוט מסופעים וחימוש כבד המחונן ניידות אף הוא, (המדובר כאן הוא במיני-עו של חיל הרגלים — להבדיל ממיכוננו, היינו — בהענקת רכב כאמצעי לתנועה מהירה, אך לא כבסיס להנהלת קרב; ז. א., — שבביצוע פעולות הקרב תזור שוב חיל-הרגלים. הוה הופך יחידות של חיילים רגליים-בפועל, בעלי כושר תנועה, ריצה, טיפוס וחילה בכל שטח מבוחר וקשה).

השיפורים המבוקשים ע"י החייל הרגלי

שתיים הן ההנחות אשר נראה כי מן הראוי להדגישן ולשאוף להגשמתן:

1. לעשות את חיל-הרגלי מסוגל יותר לביצוע תמרונים גמישים ומהירים.
2. להגביר את העצמה והתכליתיות של חימושו, ומעל לכל — חימושו האנטי-טנקי והאנטי-מטוסי. אשר להנחה הראשונה:

בראש וראשונה סובל חיל-הרגלים מחמת חילול רע, בלתי מבחין ובלתי-מספק; ועל כן הנו זקוק לסוגים החיוניים הבאים של כוח-אדם: — מומחים במקצועות טכניים-צבאיים שונים (וזאת בשל ריבוי סוגי הציוד המגוון המורכב שבחיל הרגלים החדיש); — לאנשים בעלי מרץ גופני, נפשי ורוחני (קרב-הרגלים מבלה את כוחות האדם המשתתפים בו — וזאת במידה העולה על הרגיל בסוגי החיל האחרים; על כן רק בחירתם של אנשים בעלי איתנות וגמישות גופניות, תקיפות נפשית, כח רצון והכרת התפקיד עשויה לאפשר לחייל-הרגלי לעמוד בהתמודדות הכרוכה בכל קרב).

— לבעלי-דרגות-נמוכים מוכשרים, וזאת עד לפיקוד על יחידות-המשנה הזעירות ביותר (רב-סמל והסמל-מפקד-המחלקה של חיל הרגלים נמנים על אותם הסוגים של אנשי-הסגל אשר חנינו כם וגיבושם הנו הקשה והממושך ביותר — ועם זאת הם אשר הנם המשען החיוני ביותר ליחידות הרגלים, הן בהתאמות והן בקרב).

— לקצינים, אשר יש לזכור כי יצטרכו להמנות על אותו חוג קצינות-הצבא שצפויים לו התפקידים העצמאיים, הנועזים, ולעתים המיואשים (ועל כן — כבדי-האחריות) ביותר.

באשר להדרכה חייב חיל-הרגלים להיות בעל אימון טוב יותר מבחינת יכולת התמרון. אשר לארגונו, היה הדבר רצוי לו היו חוזרים לשיטה המרובעת (דהיינו, כשכל יחידה מתחלקת לארבע יחידות-משנה — לעומת הארגון המשוש הנהוג עתה ברוב צבאות העולם), הן ביחס לפלוגה והן ביחס לבטליון: כי בחלוקה הנוכחית לשלוש יחידות-משנה נמצאים חסרים האמצעים הנחוצים כדי לערוך תמרון ולבצעו — ובשביל להזינו אחר כך בהגשת עתודות להגברתו ולשינוי כיוונו. המחלקה, כפי שהנה בנויה כיום, חסרה את הגמישות למפקד המחלקה צריך שתהיה לו היכולת להרכיב בשעה שחילית ובהתאם למסיכות בהן ימצא ולשלב התפתחותן, קבוצת-„אש“, אשר בה ירכז את כל המקלעים-הקלים שבמחלקתו, — ולעומתה קבוצה או שתי קבוצות של „תנועה“ (קבוצות-„תנועה“, אלו תהינה מורכבות, כמוכן, מרובאים, שיפעלו, בעיקר, באמצעות הרובה, אך בטנח קצר — ברימון-היד ובמידת-מה בתת-המקלע או הקרבין האבטומטי, ואלו למול חיל-שריון יהיה דאי נשקן העיקרי ריי מון-הרובה מבקיע-שריון משוכלל, שיהא יעיל לטוחים העולים על המקובל עד כה; ובטוחים מרד חקים עוד יותר — כלים מהסוג ה„בוזקאי“; אולם עיקר תכונתן המיוחדת יהיה, בהתאם לשמה של הקבוצה, בכושר תנועתה בשדה הקרב — כשקבוצת המקלעים מהנה את בסיס האש המרוכז לתמרונה ולמחצה, אותו מתח-רגלים אופייני אשר הנו כולו פרי תנועה, ומתנה על ידה).

לחיל-הרגלים צריך להעניק שריון משלו: רכב-שריון קל לסיורים, וכן שריון כבד יותר (כר-גיל — טנקים בינוניים או בינוניים-כבדים) לתמיכה בו וליווי-בהתקפה. ושוב, למען הגביר את ה„תמרוניות“ שלו, צריך חיל-הרגלים לקבל אמצעי-תובלה להקלת תנועה:

„זחליות“* להספקתו בשדה הקרב — אשר, בשל זחליהן, הן מוכשרות לעבור בכל שטח, ותודות „צללית“ הנמוכה ביותר, של מבנה, הן פגיעות אך במעט לתצפית האויב ולאשו דבר המעניק להן בעצם יותר בטחון מאשר שר-יוגן הדק, ורכב להקלת התנועה (להובלת כל אותו ציוד אשר היה מכביד על תנועתו של חיל הרגלים עצמו).

רכב „עובר-בכל“ — דהיינו, בעל כושר מעבר בכל-שטח, בשביל הובלת כלי-הזין הקיבוציים הכבדים של חיל-הרגלים (חידוש מלאי התחמושת בקרב הוכלל כבר בתפקיד ההספקה, המוטל על „זחליות“ כמוזכר לעיל). רכב כזה ילבש ודאי במציאות הקרב החדש, צורה של „חצאי-זחלים“ — או כלי-תנועה דומים. אך כלי-זחל ומשוריינים-בשלמות — אשר הנפח שלהם יאפשר להם את טלטלת כלי-הזין הכבדים וצוותיהם, והלא בין כלי-זין כאלה הזקוקים לאמצעי-תנועה אורגני מעין זה יתפסו מקום בפני עצמו הכלים האנטי-מטוסיים של חיל הרגלי.

רכב של חיל-התחבורה, אשר ינתן ליחידות-הרגלים תוך חלוקה מותאמת ומרחיקה-לכת כזאת של צותי-המכונות, שמאותו רגע שהרגלים יועלו למכונות-המשא לא יחול כל ניתוק ושיבוש בקשרים הטקטיים הפנימיים של יחידות-המשנה של הרגלים, על זינם, תחמושתם וציודם, בשל היותם מוסעים באמצעות אותו רכב.

וכהשלמה לכל הנ"ל, ותנאי מעשי לשימוש תכ-ליתי בו — אימון כולל, של הרגלים — מזה, ושל חיילי חיל-התחבורה — מזה, לקראת היכולת לביצוע „פעולות תמרון של חיל-הרגלים הפועל כמוסע-במכונות“.

ולבסוף, הקלת משאו של החייל הרגלי בקרב עצמו חייבת להיות הקלה כוללת ומרחיקה-לכת; אין הרגלי צריך לשאת אלא את כלי זינה תחמושתו ומעט צרכי מזון — כי דרך שים לגו אנשים שופעי מרץ וחפשיים בתנועותיהם, ולא סבלי-מטען, נשיאתו של תרמיל כבד נשארת אמנם חלק של תהליך התאמנותו של החייל בימות שלום לכושר-יגע — אך אין היא הולמת את הצרכים הטקטיים — שהם תולדת גורמים גופניים ונפשיים של היות הקרב.

באשר להנחה השנייה

החייל הנמצא למול הטנק או המטוס להתק-

* „זחלית“ — התרגום למונח הצרפתי „chenillette“.

פת חילות הקרקע מרגיש את עצמו חסר את מלוא החימוש הנחוץ. הוא סבור כרגיל כי כלי הזין אשר מוטל עליו לשמשם ולהפעילם הנם מרובים יתר על המידה, וכי הקוטרים שלהם הנם מגוונים מדי (דבר, שגורם בין השאר גם לריבוי סוגי התחמושת, המוסיף הן למשקלה הכולל והן לסיכוד ההתמצאות בה). והרי אלו משאלותיו:

— ציוד להגנה אנטי-טנקית: — כלי זין אשר יהיה בו כדי להבטיח פעולה תכליתית ממרחק של כמה מאות מטרים;

— ציוד להגנה אנטי-מטוסי: — שיהיה נייד יותר (דהיינו, מוצב בכלי רכב ה„עוברים-בכל“, כלור-מר — בעלי כושר מעבר בשטחים מכל הסוגים; בדרך כלל — רכב זחלי), וכן שיהיה רב ונפוץ יותר (פרושו של דבר, בראש וראשונה הצבת כלים אנטי-מטוסיים קלים על כלי התנועה — בשירות של רכב-תובלה בכלי-נוע להסעת גייסות וכי"ב);

— תותחי-רגלים: — תותח סע-עצמי זחלי (הניתן להפעלה ככלי-יריה בודד — לפגיעה במטרות מבודדות מסוימות, או בתוך סוללת-אש — לשם השגת השפעתה של האש-המרוכזת) — או מר-גמה ככדה — בעלת מבנה אשר יאפשר את השלת פגזיה גם באורח-האש השטחני, כלפי מטרות נראות, לעומת השימוש המסורתי במר-גמה להשלת אש תלויה וטובלנית;

— כלי-הזין האבטומטיים: — יש להחליף את התת-מקלע, ואת ה„מוסקטון“ — הרובה המקוצר — בכלי נשק אחיד, הוא הקרבין האבטומטי; ואלו המקלע-הקל והמקלע-הבינוני צריך שכל ההבדל ביניהם בעתיד לא יהיה אלא באשר לחצובה, ולבסוף יסוכם וייאמר: חיל הרגלים של היום הנו קרבן לכמה סתירות פנימיות המתישות את יכולתו, ואלו הן: —

אין הוא מותאם במידה מספקת לאותן התביעות — הטכניות, התחבורתיות, הטקטיות — אשר מצוה אורח המלחמה הנוי על תמרונים גמישים ומהירים, אין ברשותו אותה עצמת-פגיעה אשר הנה הכרחית למען יוכל לעמוד בכבוד בהיותו לבדו, בתוך אותו קרב העשוי להתחולל כתוצאה מתמרון אשר ינסה לבצעו בהתאם לנאמר לעיל.

מכאן נובע רצונו לראות את עצמו כשולרשותו אמצעים להקלת תנועתו, — כשהוא ממונע וכשנתר-נים בידו באורח תקין ומתמיד כלי השריון, וכלי-האש הסע-עצמיים אשר יעניקו לו, בד בבד, את מהירות התנועה, המפנה והתמרון בכל שטח שהוא ואת עצ-מת האש והמחץ ברגע בו אוסר הוא את הקרב.

במה שגינו במלחמת העולם השנייה ?

קלעית החייל הרגלי נראה לרוב כקלע מצוין. אכן, בעיקר הודות לאותו זמן רב, המוקדש ללמדו לקלוע בתרהבול השחור הנתון ב" תוך מטרה לבנה. ואלו בקרב — הרי כמעט ועודם לא יראה החייל דברמה מסוים שיוכל לקלוע איו. עם זאת, הרי יתכן ורובאי שלא הוכשר עד לרמת קליעה גבוהה, יהיה בעל אותה יעילות קרב עצמה של הרובאי המושלם באם כל הנדרש ממנו בקרב (וזהו המצב לגבי רוב החיילים), אינו אלא לפגוע בגדר-שיחים, בקבוצת עצים או בשפת חורשה. במידה שהמדובר בשימוש לצרכי קרב, הרי אפשרי להסיר מעל הרובה את בורג-ציוד-הרוח*, ומוטב להרכיב עליו כוננות רגילות, בדומה לאלו הנהוגות ברובי ציד. באם ייראה האויב בכלל, הרי בודאי יהיה נע; ואל מטרה נעה קל יותר לכוון בעזרת כנ"נות רגילות.

אש מהלכת הנושא „אש מהלכת“ כבר טיפלו בו יפה בעתונותנו הצבאית (האמריקאית) ** אש זו „מחזיקה את ראשי האויב למטה“ גם לאחר הפסקת הפגזת-ההכשרה הארטילרית, הקודמת להתקפת-הרגלים; היא נוסכת הרגשת בטחון בחייל המשתמש בה, שעה שהוא מתקדם. מן הדין שאש-מהלכת זו תשמש כנוהג-קבע לפעולה בעת חציית שטח מגולה למול עמדות האויב. מן הראוי שגם המקלעים-הקלים ישותפו במתן אש כזאת. אכן, עדיפות בעצמת-האש הנה בגדר תנאי הכרחי לשימוש באמצעי זה. לגרמנים לא היתה עדיפות זו בעצמת אשם שעה שניסו נוהג-קרב זה בהתקפתם על עמדותינו שבראש-הגשר על נהר האל-בה, — ואמנם כולם נהרגו בטרם הגיעו לקו שלנו.

לחימה בערים מרבית הקרבות שלנו באירופה היו על כפרים, עיירות וערים. אפשר להניח, שגם בעתיד יהיה המצב דומה. ב"אירופה למדנו את סוג הלחימה הזה במקצת בדרך הנסיון ובמקצת ע"י תרגילים שערכנו, בומני-ההפוגה, בכפרים הכבושים. הננו זקוקים לאימון רב יותר, ולתנאי אימונים מותאמים יותר, להכשרת הגייסות ללחימה בשטחים בנויים. וכאן, יש להדגיש שוב את

הויכוחים על הנושא — „מי הוא זה אשר הביא את הנצחון במלחמה“ — נעשו עתה פחות נסערים. אנשים מספר מודים עתה שיתכן וטעו לפרקים. הגיעה השעה להרחיב בגלוי את הדיבור על לקח המלחמה מעל דפי עתונותנו הצבאיים. אני מביא בזה את דעות-אני, המבוססות על חמישה מסעי-מלחמה בזירת-הקרבות האירופאית. עם זאת, יש לזכור כי אלה הן דעות בלבד, ויתכן וניתן לסתורן. הן דנות בעיקר בדברים בהם שגינו; כי הרי אין צורך לתרין דברים אשר עשינום כהלכה. וכפלות הכל, הרי אנו ניצחנו במלחמה זאת.

תקן הארגון והציוד במידה שהדבר נוגע לחיל הרגלים, הרי נסיון לנהוג דקות קפדניות בתקנה-הארגון והציוד אינו אלא בזבוז זמן. לא-תר יום אחד בלבד של לחימה קשה מתפורר תקן זה לחתיכות. הכרח הוא כי קציני המטה יהיו מסודרים לקבל על עצמם כל תפקיד-מטה שהוא. רוב-אים נאלצים להיות מקלענים או רגמים, וגם להיפך. כשעת קרב לא תפעל אותה הלכה על המצאת אנשי-החלופת לחיילים שנעדרו, בהתאם לשיוכם המקוצר ע"הצבאי. אנשי החלופת אינם מכירים את המצב, והנם יראים. החיילים שנשארו בחיים אינם מכירים את אנשי-החלופת; ואין להם אמן בורים — יהיו אלה קצינים או בני דרגות אחרות.

הנני ממליץ, לכן, שנאמן את כל חיילי-הרגלים בכל כלי הנשק אשר לחיל-הרגלים וכן בידיעת הקשר. אפשר להפחית את מספר שעות האימון להכרחי בלבד באם הזמן דוחק. במיוחד חשוב הוא כי הקצינים של חיל הרגלים, יהיו מוכשרים לפעול לה בכל כלי הנשק, כולל הפעלת טנקים נספחים ותיקון של אש-ארטילרית. שהרי יתכן ויצטרכו לקבל על עצמם אחד מתפקידים אלה. מן הראוי שגם מש"קים בדרגות הגבוהות יותר יאומנו אימון רחב בדומה לזה. צריך שרק „השתייכות-סוג מקצועית-צבאית“ אחת תדרש לקצין חיל-הרגלים הטוב. כן מוטב שיונח ליחידות-הרגלים לשהות בחזית בלי משלוח-החלופת, עד אשר עצמתן תרד אל-מתת לדרישות היעילות בקרב. ואלו אז יש להוציאן מקרה-חזית ולארגן מחדש מן היסוד.

* הקיים ברובה האמריקאי. — מ. ע. ר.
** ואלו ב„מערכות“ — ראה חוב' נ"ו עמ' 93 וחוב' 104 עמ' 82 — מ. ע. ר.

* מפקדים שאינם קצינים — היינו הסמלים בדרגות הגבוהות יותר. — מ. ע. ר.

חיוניות השיתוף של הצות טנקר-רגלים. הטנקים עוקרים את המגינים, ואלו הרגלים מחפים על הטנקים בפני אש "בזוקות" וכלים דומים, תופשים את הבתים שנכבשו ומחזיקים בהם.

פעילות לילה

בהכנסם לראשונה שלירות בחזית יר-איים הגייסות מדי משיעשו כל דבר ש- הוא בנפול החשכה, זולת היערכם לה-גנה בעמדותיהם, אך לאחר שהגייסות נעשו למודי-קרב מן הראוי יהיה להשתמש יותר בהתקפות לילה מאשר בהתקפות יום. והרי דוגמה: במסע 1945 בגר-מניה — ההתקפה האמריקאית על העיר נויס, שב-גדת הנהר ריין — נערכה בערב היום. עם האיר ה-יום למחרת נשלם כיבושה של העיר. אור היום גי-לה אזי שנים עשר תותחים גרמניים, בני 88 מ"מ, מוצבים בעמדות בטון והם נועדו לטאטא באשם את שטחי הגישות אל העיר שהגם מישוריים-שטוחים. אך הודות לחשכה עקפו ופסחו הגייסות שלנו עלי-הם, והתותחים נעזבו ע"י הצנתות שלהם כשהם של-מים ובמצב תקין. התקפה למולם באור היום עלולה היתה לעלות במחיר יקר עד מאד. הרי שנחוי כי יהיה לנו אימון בהתקפות לילה ממש באותה מידה כאשר בהתקפות יום.

בין טנקים לרגלים

כל האימון הטקטי מעל לשלב של מח-לקה צריך שיהיה תמיד משותף לטנ-קים ולרגלים. בימי מלחמת העולם ה-שניה לא עמדו טנקים לרשות דיכוינות הרגלים, אלא לאחר שכבר עמדו במגע עם האויב. לכן למדנו את שיתוף הפעולה שבין חיל הרגלים לטנקים בדרך ה-קשה, ואלו תרגול משותף של הצות, "טנקים-רג-לים" — שעה שאין עדין מגע עם האויב — יהפוך צות כזה לצות-בפועל אמתי. ואמנם, שיתוף כזה פעל להפליא במבצעים המאוחרים יותר של המלחמה.

קשר

קודים של אלחוט הגם מועילים במת-קני-העורף ובהגנה טטאטית; אך הע-מסת השימוש בקודים על חיל-הרגלים הנמצא תחת אש הגה חסרת תכלית. בלאו הכי קשה למדי להניע את אנשי הרגלים האלה להקשיב אף ליריעות ב-"שפה-גלויה", שעה שיורים עליהם ממש. הדרך הטור-בה ביותר לשמירת תנאי-הבטחון במצבים כאלה היא להוציא מפות-מבצעים, שבהן סומנו העצמים והנקו-דות החשובים שבשטח במספרים. השימוש במספר — במקום בשם של עצם גיאוגרפי — מקשה על האויב, העלול להאזין; להשיג ידיעות המועילות לו, ואלו הי-שיות הקואורדינאטות אינה בטוחה דיה, כי מזו ה-סתם נמצאת אותה המפה גם בידי האויב.

סוגיה בפני עצמה היא השמירה על פעולתם ה-קינה של קוי הטלפון; והיא תעלה אמנם בקרבנות רבים, אך הדבר שוה אף מחיר זה.

משמעת שיירות

משמעת שיירות על כבישים גדושים הופכת חסרת תכלית, בגלל ההתער-בות וההפרעה שבין השדרות ה-שונות. כי לאחר שמספר כלי רכב זרים נכנסו לתוך שדרה לא-להם, קיימת אצל הנהגים שבאותה שדרה הנטיה לסגור את הרנחים ביניהם ולהתדק, כדי למ-נוע את הזרים מלהפריד ביניהם. לו היו לגרמנים, בשעה שתצינו את נהרות הרהר והריין, כוחות אויר כל שהם, — יכלו לערוך טבח ממש בכוחותינו — שהרי כל הדרכים שהולכנו אל המעבר על פני הנהר נחסמו במהדק בכלי רכב, "ראש האחד בזנב רעהו". במקום נצטברו כלי-רכב עורפיים כה רבים, עד שה-גייסות הלוחמים התקשו להגיע בזמן אל קר-המוצא. מן הדין שיפקחו על דרכים גדושות באותה הצו-רה עצמה, בה נוהג לפקח, "משגר-רכבות" במסיה"ב על תנועת הרכבות. כל יחידה שהורשתה להשתמש בדרך צריך שתנתן לה שעה קבועה להגיע אל נקר-דת-התחלה מסוימת, ושעה קבועה לסיים את מעבר "זנב" כוחותיה על פני אותה נקודה. קציני-מפקח מצויד ברשימת היחידות הרשאיות לעבור, ולוח זמ-ניהן, צריך שימצא בכל אחת מנקודות-התחל אלו. מכוניות שאינן נושאות את סימני היחידה, הרשאית לעבור, יופנו מן הדרך. מן הראוי שבין היחידות יש-מרו רנחים שלתוכם אפשר יהיה לדחוס מכוניות מסו-מנות במיוחד, כגון אלו של שליחים ורצים ומכוניות של המטה הכללי. יחידות, אשר לא יספיקו להגיע בזמן אל נקודות-התחל, תובאנה לחניה בצדי הדרך, עד אשר יתפנה בשבילם רנח מתאים בזרם התנועה. רצוי למצט בסימוני-קדימה על מכוניות. שהרי מכור-ניות רבות הנושאות, "סימוני-קדימה" נמצאות באיזור הקדמי פשוט למטרת סיור-הנאה, כדי "לחזות במ-חזה".

ארוחות

כדי להשיג את התוצאות הטובות ביותר מן מפעולת התקפה טוב יהיה להאכיל את הגייסות ממש לפני ההתקפה, ומוטב ארוחה חמה. התקפה הנערכת בשעה 11.00 בלי ארוחה קודמת — כרגיל, לא תרחיק להתקדם. צריך שבאורח תקין יא-כילו את הגייסות בארוחה חמה פעמיים ביום (עם ערב היום ועם שחר) ממיכלי-תרמוס גדולים. אמנם יתכן וכתוצאה מכך יהיו מספר נפגעים בין אנשי המטבח אך דבר זה ישתלם באיתנות רוחם של הג-ייסות.

התיגעות-קרב

התיגעות-קרב הגה מחלה מדבקת ב" יותר. באם לא יעצרו בה באמצעים חמורים, תתפשט מחלה זו במהירות בין כל היחידות. למפרע יש להביא בתשכון מספר מטוסים של אבידות הנגרמות על ידה. ברוב המקרים מחלה זו אינה קשורה כלל בעייפות גופנית. אחדים מן הנגועים בה אפשר להציל ע"י שמשאירים אותם במקומות בטוחים יחסית שבאותו אזור, עד אשר יתגברו עליה. יש לאסור על הרצאות של רופאי-עצבים, המסבירות לגייסות את הסיבה של "התיגעות-הקרב", סימניה של אותה מחלה והטיפול המוצע בה. שהרי הגייסות ילמדו ממילא על אודות ענין זה מהר למדי. אורך תקופת שהיה בקו החזית לא תמיד יצלה לשמש אמת-מידה להערכת סיכויי האדם להפגע מ"התיגעות-הקרב". שהרי רב מספרם של קצינים וחיילים אשר, לאחר שבילו ארוכות בחזית, הסתלקו ללא נטילת רשות — "עריקים" כביכול — ממחנות מעבר ובתי-חולים כדי שיוכלו לחזור ולהצטרף ל"יחידותיהם שבקו החזית. התרופה הטובה ביותר ל"התיגעות-הקרב הגה נצחון בקרבות.

איתנות-הרוח

מנקודת-מבטו של החייל-הרגלי אין חשיבות יתרה לאיתנות-הרוח של כל חילות אחרים שהם. שהרי תמיד תוכל להביא לידי השלמת האחרים עם גורלם ע"י שתציע להם העברה לחיל הרגלים, באם מקום המצאם הנ"כחי אינו נושא חן בעיניהם. מכל מקום, יהיה טיבם של החילות המסייעים משובח כאשר יהיה — מעטים הם הקרבות, בהם ינצח צבא אשר לו חיל-רגלים דל. את רוחו של חיל הרגלים ניתן לחזק באמצעים הבאים:

- 1) לחדול ממתן מדים מיוחדים (לדוגמא, מדי-טני-קיסטים מרופדים) לגייסות, אשר לעולם אינם כה מגולים לפגעי מזג האויר כחיל-הרגלים.
- 2) לחדול ממתן "דמי-סיכון" מיוחדים וזכויות יתרות לחופשה לאנשי-צבא, אשר סיכונם היחסי, מ"בחינת הסיכוי להיהרג או להפצע, קטן בהרבה מזה של חיל הרגלים. (הכונה, כנראה, לאנשי חיל הא-ויר — המער.)

3) לשים קץ למצב בו כל מרכיבי בילוי-החופשה גדושים ע"י אנשי-העורף, עד שאין כמעט כל ערד פסיכולוגי-מעשי בשביל החייל הלוחם בכך כי זכה באות הצטינות. וזאת לזכור, כי לגבי האזרת, ה"נתקל בהמון אנשי-עורף אלה, וביניהם גם בחיילי-חזית, גיבור-מלחמה הגו זה הנושא סרטים רבים על חזהו, ואותו אזרח, אשר יחסו והוקרתו הם אשר חשר בים, לאחר הכל, בתורת פיצוי-מה וסיפוק מוסרי לחייל הבא אתם במגע, הרי הוא אינו מבדיל בין סרטי-טיים שנרכשו באמת בקרב לבין אלה הניתנים באזורי-העורף (לציון העובדה של שהיה בזירת-מלחמה מסוימת, מסוג "מדליות-המסעים").

בכל מלחמות העבר הוטל על חיל-הרגלים החלק הקשה וכפוי-הטובה של המלאכה. קרוב לודאי שגם במלחמת העתיד ישא חיל-הרגלים בחלקו המסורתי הזה באורח המקובל. עם כל זאת, עולה והולכת רמת ההשכלה והתפיסה של החייל; ויתכן, כי בוא יבוא זמן בו יאמר חיל-הרגלים שאינו רוצה עוד ב"מנת-חלקו בחלוקת תפקידים כזו, ואינו מתכוונן ל"המשיך בה. באם יקרה כדבר הזה הרי לא תהיה תרדפה למכה ומוטב להקדים את התרופה, ולהגישה מ"ראש.

כן ראוי שיקדישו מחשבה לכך, כיצד ניתן להפוך את חיל-הרגלים לחיל בעל מעמד וזרעו של חיל נבחר, למען יהיה לו כוח-משיכה מסוים אף לעומת חילות אחרים.

**

אין לך צורך בזכוכית-מגדלת כדי לגלות את ה"נטיה לזכות חיל-הרגלים שבמאמר זה. ואמנם, לכך התכוונתי. אמונתי היא, שכל זמן שיש לאומה חיילים רגלים, המוכנים לחרוג ולעלות מאחורי מחסה ומתוך חפירה ולהתקדם — בידעם, כי יתכן מאוד כי יהרגו או יפצעו — יש לאומה זו חיל-צבא. ואלו, שעה ש"חיל-הרגלים של ארץ אינו מוכן עוד לנוע קדימה — שוב אין לאותה ארץ חיל-צבא.